

Asia: VN/30209/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto HE:stä laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta

Suomen musiikkioppilaitosten liitto kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä ja kannattaa annettua esitystä. Koski-tietovarannon käyttömahdollisuus on tärkeää taiteen perusopetuksen tunnistamisen ja tunnustamisen näkökulmasta, ja perusteluissa on huomioitu jo monia olennaisia seikkoja.

Kannatuksemme perusteiksi musiikin taiteen perusopetuksen osalta olemme kiinnittäneet huomiota esityksen perusteluissa seuraaviin seikkoihin:

- Oppilaitosten tasa-arvoa uudistuksessa on tarpeen pohtia käytännön toimien kautta.

- Vapaaehtoisuus on hyvä lähtökohta, mutta sen saavutettavuutta myös pienille toimijoille tulee tukea esimerkiksi maksuttoman koulutuksen kautta tai muulla tavalla resursoida toimintaa niin, että se kannustaa opetuksen järjestäjiä ottamaan palvelun käyttöönsä.

- Esityksessä tunnustetaan vertaisoppiminen keinona vahvistaa Koski-palvelun käyttöönottoa. Olisi hyvä pohtia, voisiko vertaisoppimista tukea ja/tai toteuttaa esimerkiksi Opetushallituksen (maksuttomilla) webinaareilla ja/tai muilla koulutuksilla oppilaitoksille.
- Esityksessä tunnustetaan, että oppilaitoksille saattaa tulla väliaikaisia kustannuksia esimerkiksi tekniikan kehittämisestä ja henkilökunnan kouluttamisesta. Tähän olisi hyvä suunnata erillinen taloudellinen resurssi.
- Uudistuksessa tulee huomioida, että kyse on ensisijaisesti rakenteiden vahvistamisesta ja oppilaiden tukemisesta. Esimerkiksi sivuilla 26-27 oletetaan oppilaan tuntevan oppilaitoksen rekisteröintimahdollisuudet järjestelmätasolla tavalla, joka on jokseenkin epärealistinen.
- Samalla, kun ehdotetaan, että "oppilas voisi esittää ylläpitäjälle toiveen siitä, että ylläpitäjä alkaisi tarjota tietojen tallennusmahdollisuutta Koski-tietovarantoon", tunnustetaan lakiluonnoksessa myös, että resurssit eivät jakaudu oppilaitoksille alueellisesti samalla tavalla. Tässä on ristiriita, koska vaikka oppilas kykenisikin esittämään kuvatun toiveen, ei sen toteutuminen ole todennäköistä, mikäli oppilaitokselta puuttuu osaaminen ja resurssit. Ratkaisuja alueellisen tasa-arvon vahvistamiseen olisikin hyvä etsiä ensisijaisesti rakennetasolta (esim. taloudelliset resurssit), ei niinkään yksittäisten oppilaiden omatoimisuudesta.
- Opintopistejärjestelmään siirtymisestä Koski-palvelun osalta tarvitaan valtakunnallinen ohjeistus ja mittarit.
- Ehdotamme, että mikäli uudistus tulee voimaan 1.1.2023, taiteen perusopetuksen osalta kirjaukset tehdään kuluvan lukuvuoden osalta kokonaan sekä opintojen päättyessä takautuvasti opintojen aloituspäivämäärän osalta.

9 e §

Taiteen perusopetusta koskevat tiedot

Suomen musiikkioppilaitosten liitto esittää, että tallennettavat tiedot pienin muutoksin olisivat:

- koulutuksen nimi ja laajuus

yleisen oppimäärän opinnot

laajan oppimäärän perusopinnot

laajan oppimäärän päättötodistus

- koulutuksen aloittamis- ja päättymispäivä

aloittamispäivämäärän tallentaminen kuvaisi opintojen luonnetta - pitkäkestoisuutta ja tasolta toiselle etenevää tavoitteellisuutta

- osaamisen arviointi

Opetussuunnitelmien moninaisuus ja oppilaitoskohtaisuus mahdollistavat myös sanallisten arviointien monimuotoisuuden. Koska arviointi liittyy tiiviisti opetussuunnitelmiin, määriteltyihin tavoitteisiin ja arviontikriteereihin, näemme sanallisten arviointien tallentamiseen järjestelmään haastavana. Oppilaan etua ajatellen kannatamme sanallisten arviointien järjestelmään tallentamista vapaaehtoisena. Mikäli se määritetään pakolliseksi, tallennettavasta muodosta koulutuksen järjestäjiä tulee ohjeistaa selkeästi sekä kouluttaa laajasti ja tähän on osoitettava lisäresursseja.

Suomen musiikkioppilaitosten liitto kiittää hyvistä valmistelusta ja on mielellään mukana mahdollisissa työryhmissä tai tulee kuulluksi asian seuraavissa käsittelyvaiheissa.

Saarinen Sanna
Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry